

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1105

гр. София, 25.05.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО XVII ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и пети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Снежина Колева

Членове: Петър В. Сантиров
СИЛВИЯ В. ТАЧЕВА

като разгледа докладваното от Петър В. Сантиров Въззивно частно наказателно дело № 20221100601587 по описа за 2022 година

Производството е по реда на гл. XXII от НПК.

Образувано е по частен протест на прокурор при СРП, срещу разпореждане на Софийски Районен Съд, НО, 19-ти с-в по Н.О.Х.Д. № 2825/22г. от 09.03.2022г., с което е прекратено съдебното производство на основание чл.377, ал.1, вр. чл.249, ал.4, т.1 от НПК, а именно, че са констатирани допуснати отстраними съществени процесуални нарушения в хода на досъдебното производство, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемия, изразяващи се в това, че при привличането на обвиняемия, както и в постановлението на СРП, внесено в съда не са посочени съставомерните факти, така както изисква разпоредбата на посочения текст от НК, а именно не е посочено **употребата** от обвиняемия на неистинския частен документ пред свидетеля А.Б., действащ като нотариус, какво е целял да докаже. Приел е, че в случая е налице непълнота, която касае състава на престъплението по чл.309, ал.1 от НК, а именно целта, която е имал обвиняемия, спрямо когото е повдигнато обвинението, да докаже с инкриминирания документ, като от него за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност, пред нотариуса относно съществуването или изменението на конкретно право или правно отношение.

В протеста се изразява несъгласие с мотивите на СРС. Сочи се, че в постановлението по реда на чл.375 от НПК няма допуснати пропуски както в обстоятелствената част, така и в диспозитива на същия.

Съдът след като се запозна с протеста, определението на СРС, и материалите по досъдебното производство намира за установено следното:

Подаденият частен протест е допустим Същият е подаден от надлежна процесуална страна - прокурор, който се явява процесуално легитимиран да

протестира в законоустановения срок за обжалване и протестиране, и съдържа всички изискуеми от НПК реквизити, поради което следва да бъде разгледан от съда.

Прокурора от СРП сочи, че изпълнителното деяние на престъплението по чл.316 от НК се изразява в „ползване” на посочените документи като препращането към предходните членове и в частност към разпоредбата на чл.309 от НК е само *досежно вида на документа* /частен, официален или такъв по чл.315 НК/ *и досежно наказанието*.

В този смисъл според представителя на държавното обвинение не могат да бъдат споделени доводите на съда, че изпълнителното деяние на престъплението по чл.316, пр.1, вр. чл.309, ал.1 от НК обхваща не само ползването, но и употребата с цел „да се докаже, че съществува или не съществува или, че е прекратено или изменено някое право или задължение, или някое правно отношение”, доколкото приема, че разпоредбата на чл.316 от НК препраща към тази на чл.309, ал.1 от НК единствено по отношение размера на санкцията и вида на документа /в случая частен такъв/, но не е елемент от състава на престъплението по чл.316 от НК, където е криминализирано единствено неговото съзнателно ползване.

Разгледан по същество протеста се явява неоснователен, като мотивите на СГС за това са следните:

При извършен собствен анализ на материалите от ДП и определението на СРС, се установи следното:

СРП е внесла в СРС на 04.03.2022г. постановление по реда на 375 НПК спрямо обв. А.З. с предложение да бъде освободен от наказателна отговорност и да му бъде наложено наказание по реда на чл.78а от НК за извършено престъпление по чл.316, вр. с чл.309, ал.1 от НК.

С разпореждане първоинстанционният съд на 09.03.2022г. в разпоредително заседание е прекратил съдебното производство и е върнал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения.

Въззивният Съд намира, че въззивният протест е подаден в законния срок, от лице, имащо право на протест, против първоинстанционно разпореждане, подлежащо на въззивна проверка и за допустим, като разгледан по същество обаче, същият е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

На обв. З. е било повдигнато обвинение и внесено предложение същият да бъде освободен от наказателна отговорност и да му бъде наложено наказание по реда на чл.78а от НК, за това, че на 03.07.2017г., в гр.София, на ул.“****”, офис 1 съзнателно се е ползвал пред А.Б.Б. - нотариус под №391 в регистъра на НК от неистински частен документ саморъчно завещание от 06.05.2014г., на което е придаден вид, че представлява конкретно писмено волеизявление на Н.Ц.Н. /придаден е вид, че подписът в документа е положен от Н.Н./, като от него за самото му съставяне не може да се търси наказателна отговорност – прест. по чл.316, вр чл.309, ал.1 от НК.

В този смисъл следва да се отбележи и подчертае следното: Дори само от прочита на разпоредбата на чл.316 от НК става ясно, че деецът носи наказателна отговорност за съзнателно ползване на „неистински или преправен документ, от документ с невярно съдържание и от такъв по предходния чл. (чл.315 от НК), свързано с обективните и субективни елементи на някое от престъпленията по чл.308 - 315 от НК, „когато от него за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност“, т.е. документът следва да отговаря на изискванията за официален или частен, за манипулирането на какъвто, съобразно изискванията на съответния престъпен състав, от извършителя се носи наказателна отговорност. И тъй като умишлено (съзнателно) ползващият се от него деец не може да носи наказателна отговорност за „съставянето му“, то законодателят е въздигнал в престъпление съзнателното му „ползване“.

--	--	--	--

Понятията „истински“ или „неистински“, „официален“ или „частен“ документ, „документ с невярно съдържание“, „лъжливо документиране“ са изяснени в чл.93, т.5 и т.6 от НК и ППВС № 3/82г., както и в редица ТР и принципни решения на ВС и ВКС, например ТР № 41/11.04.1986г. по Н.Д. № 33/84г. на ОСНК на ВС, а ползването на такива - и в решения № 522/9.11.2010г. по Н.Д. № 575/2010г. - III Н.О., решение № 351/26.10.2000г. по Н.Д. № 260/2000г. - I Н.О. и други на ВКС. В тълкувателното решение изрично е посочено, че „за съставянето на истински частен документ с невярно съдържание..... издателят му не може да носи наказателна отговорност по чл.309 от НК“, а в последно посоченото - че „поради приравняване на отговорността на ползвателя (на посочените в чл.316 от НК документи) към тази на създателя им, той ще отговаря при същите изисквания към умишъла като на създателя“. От тази съдебна практика, която настоящият въззивен състав споделя изцяло, става ясно, че отговорност се носи от ползвателя на частен документ, който е „неистински“ или „с преправено съдържание“, но не и когато той е истински частен документ с невярно съдържание, като както бе посочено следва изрично да се изследва и да се направи преценка за умишъла на дееца, за да е съставомерно деянието. В цитираното ППВС № 3/82г, т.6 е разтълкувана разпоредбата на чл.93, т.6 от НК за понятието „неистински документ“ в смисъл, че то „не включва съдържанието на писменото изявление като елемент на този документ, следователно, дали той е с вярно или невярно съдържание е без значение за неговата истинност“, като е отречено изразеното в решение № 87/58г. от ОСНК на ВС становище, че документ с невярно съдържание се приравнява на неистински. От друга страна, престъпното ползване на такива документи като посочените в чл.316 от НК не може да стане вън от тяхното „правно значение“ като елемент от понятието „документ“, т.е. какво право или задължение или правоотношение с него се създава, утвърждава или отрича. Последното не е намерило място като факти (фактическо обвинение) в

обстоятелствената част на предложението по чл.375 НПК и при повдигнатото на обв. З. обвинение, а то не е конкретизирано и във връзка с изискването да се посочи от кои факти се извлича и умисълът му за съзнателното ползване на неистинския частен документ.

Прокурорът е свързал в настоящия случай съзнателното ползване на документа с представянето им от обв. З. пред нотариус, но е спрял до тук. Не е конкретизирал, нито ангажирал доказателства за установяване в каква насока е представен от него неистинският частен документ, какво правно значение е имал същия и оттам - довело ли е това до изискуем се съставомерен вредоносен резултат или не, самостоятелно или съвкупно с действия на други дейци, за да го привлече към дължимата му се наказателна отговорност. По този начин е била отнета и възможността на съда да преценява фактите за каквото е предаден на съд обв. З..

Ето защо СГС заключава, че повдигнатото спрямо обв. З. обвинение и постановлението, с което е предложено същият да бъде освободен от наказателна отговорност, като му се наложи наказание по реда на чл.78а от НК не съдържа всички необходими реквизити, изискуеми от закона, а от друга страна в хода на ДП и при изготвяне на посоченото постановление, като така са допуснати съществени, отстраними процесуални нарушения по смисъла на чл.249, ал.4, т.1 от НПК.

Така мотивиран и на основание чл.345, вр. чл.341, ал.2, вр. чл.249, ал.3, вр. с чл.248, ал.1, т.3 от НПК, СГС, НО, 17-ти въззивен състав

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане на Софийски Районен Съд, НО, 19-ти с-в по Н.А.Х.Д. № 2825/22г., от 09.03.2022г., с което е прекратено съдебното производство на основание чл.377, ал.1 от НПК и делото е върнато на СРП за отстраняване на допуснатите нередовности.

Определението е окончателно и не подлежи на жалба или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____